Статут Запоріжжя: короткий підсумок аналізу і наших пропозицій

Проєкт Статуту депутата Корольова, який виноситься на громадські слухання 10 грудня 2026 року, можна підтримати, як основу, але лише з нашими 9 пропозиціями. Він формально відповідає Закону про народовладдя, проте має суттєві прогалини і втрачає деякі запобіжники чинного Статуту.

Головні проблеми:

1. Додаток 1 забороняє виносити на загальні збори частину питань (бюджет, Статут, програми) без підстав у законі.
2. Конференції району чи міста нездійсненні: 1 делегат на 250 жителів — це сотні чи тисячі делегатів.
3. Для слухань у мікрорайоні, на вулиці чи в будинку не визначено поріг підписів.
4. Немає порядку розгляду е-петицій, хоча закон вимагає визначити це в статуті.
5. Статут не згадує і не конкретизує обов'язок секретаря сприяти депутатам (ст. 50 ч. 3 Закону про МСУ): немає строків і переліку заходів, про які він інформує депутатів. У результаті депутати не завжди можуть виконати свій обов'язок брати участь у громадських слуханнях з питань свого округу та інших заходах (ст. 10 Закону «Про статус депутатів місцевих рад»).
6. Немає й запобіжників від впливу на комунальні медіа, які можуть щоденно знімати сюжети та публікувати новини про одну посадову особу - секретаря/т.в.о міського голови. Відповідно медіа працює не на громаду, а на топ-посадовця та його особистий піар.
7. Втрачено запобіжники старого Статуту: строк відповіді на рекомендації комісій, права фракцій та груп, погодження змін бюджету з комісіями, контроль договорів оренди і комунальних підприємств, 3 місяці на розгляд змін Статуту, право фракцій і груп ініціювати зміни Статуту.
8. Немає перехідних положень із строками.

Що пропонуємо

№	Пропозиція	Де в проєкті	Навіщо
1	Інформування депутатів і їхня участь у заходах громади. Секретар Ради сприяє депутатам (конкретизуємо ст. 50 ч. 3 Закону про ОМС). Він своєчасно надсилає всім депутатам інформацію і запрошення з матеріалами про заходи Ради, виконавчих органів, районних адміністрацій і міського голови: засідання, комісії, робочі групи, наради, звіти й заслуховування, громадські слухання, загальні збори, консультації, форуми, конференції, нагородження, урочисті заходи й	Нова ст. 24-1; Дод. 3 пп. 16–17	Депутати отримують інформацію вчасно і можуть виконувати обов'язки перед виборцями. Те, хто з депутатів дізнається про захід, не залежить від волі секретаря чи міського голови. Слухання стають

№	Пропозиція	Де в проєкті	Навіщо
	пам'ятні дати. Строки: про громадські слухання і збори — одночасно з оголошенням, але не пізніше ніж за 10 календарних днів; про інші заходи — за 5 робочих днів; про невідкладні — одразу після прийняття такого рішення. Інформація надходить на електронну пошту, щотижня депутати отримують календар заходів. Депутати беруть участь у громадських слуханнях з питань свого округу, вивчають потреби громади й інформують про них Раду (ст. 10 ч. 1 пп. 3–4 Закону «Про статус депутатів місцевих рад»). Їхні пропозиції та зауваження вносяться до протоколу.		діалогом громади, депутатів і влади, а не формальністю. Зростає ефективність депутатської діяльності, демократичність і представництво громади.
2	Запобіжник від впливу на комунальні медіа: заборона втручання в редакційну політику; Рада, як власник закладає в установчі документи і статут гарантії незалежності, неупередженості та збалансованого висвітлення новин, діяльності установ, трудових колективів, керівників виконавчих органів, депутатів; на офіційних ресурсах Ради та в інформаційній політиці здобутки не приписуються одній особі; повна трансляція сесій та об'єктивне висвітлення новин. Трансляція громадських слухань та звітів міського голови та його заступників.	Ст. 30-1	Комунальні медіа працюють незалежно на громаду, а не на одну посадову особу. Підвищення інформування населення та прозорість.
3	Прибрати заборону питань для зборів; ступінчаста квота конференцій; поріг 30 підписів для слухань у мікрорайоні	Дод. 1, 3	Форми участі запрацюють на практиці
4	Громадський та шкільний бюджет — обов'язковий в мирний час; стаття про консультативно-дорадчі органи з щорічним публічним звітуванням та запобіжниками від бездіяльності	Ст. 22, 38, 53	Реальна участь жителів
5	Порядок розгляду е-петицій: розгляд за 10 робочих днів (ст. 23-1 Закону про звернення громадян), рішення Ради — на найближчій сесії; автор з правом виступу, план виконання за 30 днів, звіт щокварталу	Ст. 20	Вимога закону; петиції виконуються, а не лише «розглядаються»
6	Рекомендації постійних комісій — відповідь за 30 днів; права фракцій; зміни бюджету між сесіями — за погодженням комісій	Ст. 24, 53	Повертаємо запобіжники старого Статуту

№	Пропозиція	Де в проєкті	Навіщо
7	Е-аукціони для оренди і продажу майна; щорічний перелік відчужених і незадіяних об'єктів; звіт про договори оренди і стан КП; строки оприлюднення протоколів комісій, реєстр майна і договорів оренди	Ст. 28, 49	Прозорість комунального майна
8	День міста — у першу суботу жовтня, після онлайн-опитування жителів	Ст. 5	Вихідний день для ярмарків і масових заходів за мирних часів
9	Перехідні положення: 3 місяці на внесення змін в регламент, положення, статути та інші нормативні акти; до того — пряма дія Статуту	Новий розділ XII	Статут працює з першого дня

Стаття 21 (громадські слухання), нові частини

Депутати Ради відповідно до пунктів 3 і 4 частини першої статті 10 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» зобов'язані брати участь у громадських слуханнях з питань, що стосуються їхнього виборчого округу, вивчати громадську думку та потреби територіальної громади, інформувати про них Раду та її органи і брати безпосередню участь у їх вирішенні.

Пропозиції та зауваження депутатів Ради, висловлені під час громадських слухань, вносяться до протоколу громадських слухань.

Стаття 24-1. Сприяння депутатам Ради у здійсненні їхніх повноважень

1. Секретар Ради відповідно до частини третьої статті 50 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сприяє депутатам Ради у здійсненні їхніх повноважень, прав і обов'язків, зокрема забезпечує своєчасне інформування всіх депутатів Ради про заходи, які організовують Рада, її виконавчі органи, районні адміністрації або Голова, а також про заходи, які проводяться за їхньою участю.
2. Секретар Ради надсилає всім депутатам Ради інформацію та запрошення з необхідними матеріалами про:
    1. пленарні засідання Ради, засідання постійних і тимчасових комісій Ради, робочих груп;
    2. наради, звіти та заслуховування посадових осіб місцевого самоврядування, керівників виконавчих органів Ради, комунальних підприємств, установ і закладів;
    3. громадські слухання, загальні збори (конференції) жителів, публічні консультації та інші форми участі жителів у вирішенні питань місцевого значення;

4. форуми, конференції, нагородження, урочисті заходи, відзначення пам'ятних дат;
5. інші заходи, що стосуються питань місцевого значення.

3. Інформація та запрошення, зазначені в частині другій цієї статті, надсилаються, якщо законом не встановлено інший строк:
   1. про громадські слухання та загальні збори (конференції) жителів — одночасно з оприлюдненням оголошення про їх проведення, але не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня їх проведення;
   2. про інші заходи — не пізніше ніж за 5 робочих днів до дня їх проведення;
   3. про заходи, рішення про проведення яких ухвалено менш ніж за 5 робочих днів до дня їх проведення, — невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня після ухвалення такого рішення.
4. Інформування здійснюється на адресу електронної пошти депутата Ради та в інший погоджений з ним спосіб. Щотижня Секретар Ради або уповноважений ним структурний підрозділ надсилає депутатам Ради календар заходів на два наступні тижні.
5. Звернення депутата Ради щодо неналежного інформування розглядає постійна комісія Ради з питань регламенту, яка за результатами розгляду надає Секретарю Ради рекомендації, обов'язкові для розгляду.

Додаток 3, пункт 16 (новий абзац):

> Одночасно з оприлюдненням оголошення про проведення громадських слухань Секретар Ради надсилає його всім депутатам Ради в порядку та строки, визначені статтею 24-1 Статуту.

Додаток 3, пункт 17 (абзац другий):

> Депутати Ради беруть участь у громадських слуханнях відповідно до статті 21 Статуту. Пропозиції та зауваження депутатів, висловлені під час слухань, вносяться до протоколу громадських слухань.

Стаття 30-1. Комунальні засоби масової інформації та інформування про діяльність органів місцевого самоврядування

1. Для цілей цього Статуту комунальними медіа є суб'єкти у сфері медіа, засновником (співзасновником) або власником яких є Рада, її виконавчі органи чи комунальні підприємства, установи і заклади.
2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування, працівники виконавчих органів Ради не мають права втручатися в редакційну політику комунальних медіа, зокрема вимагати чи забороняти висвітлення окремих осіб або подій, надавати вказівки щодо змісту матеріалів, погоджувати матеріали перед їх оприлюдненням.
3. Рада як засновник (власник) комунальних медіа забезпечує, щоб їхні установчі документи та статут містили гарантії:
   1. редакційної незалежності;

2. неупередженого та збалансованого висвітлення діяльності Ради, її постійних комісій, депутатів Ради, Голови, виконавчих органів Ради та їх керівників, комунальних підприємств, установ і закладів, їхніх трудових колективів;
3. рівного доступу депутатів Ради, депутатських фракцій і груп до висвітлення їхньої діяльності;

4. На офіційних інформаційних ресурсах Ради та її виконавчих органів (офіційний вебсайт, сторінки в соціальних мережах, інформаційні бюлетені) інформація про діяльність органів місцевого самоврядування подається об'єктивно та збалансовано. Не допускається подавати результати роботи органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ, закладів та їхніх трудових колективів, як особисті здобутки однієї посадової особи.
5. На офіційних інформаційних ресурсах Ради в повному обсязі, без вирізання виступів, транслюються онлайн або оприлюднюються записи:
    1. пленарні засідання Ради;
    2. засідання постійних депутатських комісій
    3. громадські слухання;
    4. звіти Голови, його заступників та керівників виконавчих органів Ради перед територіальною громадою.
6. Рада щороку заслуховує інформацію засновника (власника) комунальних медіа про дотримання гарантій, визначених частиною третьою цієї статті.